

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

04.11.2021

Lēmums Nr. 5-02/30
par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “*EKO OSTA*”, reģistrācijas Nr. 40003428805, juridiskā adrese – Tvaika iela 39, Rīga, LV-1034, tālr.: +371 67393860 (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums: reversās osmozes iekārtas uzstādīšana piesārņotu šķidru atkritumu attīrīšanai un homogenizācijas / attīrīšanas reaktora uzstādīšana ar mehāniskajām daļiņām un sedimentiem piesārņotu šķīdumu homogenizācijai / attīrīšanai, kā arī dažādu skābju, sārnu neitralizēšanai un attīrīšanai, un jaunu atkritumu klašu atkritumu attīrīšanai (turpmāk – Paredzētā darbība)

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Tvaika iela 39, Rīga, LV-1034 (daļā zemes gabala ar kadastra Nr. 01000680299) (turpmāk – Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) 2021. gada 12. jūlijā saņēma Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2021. gada 9. jūlija vēstuli Nr. 11.4/5034/RI/2021 “*Par SIA “EKO OSTA” iesnieguma nosūtīšanu*” (turpmāk – 09.07.2021. Vēstule), ar kuru pārsūtīts Ierosinātājas Dienesta e-pakalpojumā iesniegtais 2021. gada 26. maija iesniegums ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam reversās osmozes iekārtas uzstādīšanai piesārņotu šķidru atkritumu attīrīšanai un homogenizācijas / attīrīšanas reaktora uzstādīšanai ar mehāniskajām daļiņām un sedimentiem piesārņotu šķīdumu homogenizācijai / attīrīšanai, kā arī dažādu skābju, sārnu neitralizēšanai un attīrīšanai, un jaunu atkritumu klašu atkritumu attīrīšanai (Paredzētā darbība) Tvaika ielā 39 (zemes vienības kadastra apzīmējums 0100 068 0299), Rīgā, kā arī 2021. gada 7. jūnija SIA “*AMECO vide*”¹ iesniegumu Nr. 132/2021 “*Par papildinformāciju SIA “EKO OSTA” sākotnējam IVN*” (turpmāk kopā saukts – Iesniegums).
2. Saskaņā ar Iesniegumu Ierosinātāja Darbības vietā plānojami modernizēt esošo darbību, kuras veikšanai Dienests 2012.gadā 25. jūnijā izsniedzis A kategorijas atļauju Nr. RI12IA0003, kas pārskatīta un aktualizēta 2020. gada 16. septembrī, 2021. gada 16. februārī un 6. septembrī (turpmāk – Atļauja).

¹ Atbilstoši sniegtajai informācijai SIA “*AMECO vide*” gatavo informāciju iesniegšanai Valsts vides dienesta informācijas sistēmā “*TULPE*” saskaņā ar savstarpēju vienošanos ar SIA “*EKO OSTA*”.

3. Saskaņā ar Iesniegumu: Ierosinātāja plānojusi modernizēt esošo darbību. Jaunajos procesos tiek plānots gadā reģenerēt kopumā 3 000 t atkritumu no šādām atkritumu klasēm²: 070301, 070601, 080415, 080416, 120301, 161001, 161002, 161003, 161004, 191308, 200114, 200115, 060101, 060102, 060103, 060104, 060105, 060106, 060201, 060203, 060204, 060205, 080203, 080308, 110111, 110112, 100126, 190702, 190703, 200129. Norādīts, ka, reģenerējot atkritumus no minētajām atkritumu klasēm, “*rezultātā radīsies 191105 (notekūdeņu vietējās attīrīšanas nogulsnes, kuras satur bīstamas vielas) klases atkritumi 300 t apjomā un 190204 (jaukti atkritumi, kuru sastāvā ir vismaz viens bīstamo atkritumu veids) klases atkritumi 20 t apjomā*”. Norādīts, ka “*Paredzētās darbības reģenerācijas apjoms 3 000 t nav papildus apjoms, bet iekļaujas esošās Atļaujas noteiktajā apjomā attiecībā uz piesārņoto ūdeņu reģenerāciju*”. Norādīts, ka homogenizācijas / attīrīšanas procesā radušās dekantera nogulsnes, piemērojot atkritumu klasi 191105 (notekūdeņu vietējās attīrīšanas nogulsnes, kuras satur bīstamas vielas), tiks nodotas operatoram, kas saņēmis atbilstošu atļauju šādu bīstamo atkritumu apsaimniekošanai. Reversās osmozes procesā radušās nogulsnes, piemērojot atkritumu klasi 190204 (jaukti atkritumi, kuru sastāvā ir vismaz viens bīstamo atkritumu veids), tiks nogādātas utilizācijai operatoram, kas saņēmis atbilstošu atļauju šādu bīstamo atkritumu apsaimniekošanai.
4. Konstatējams, ka no Iesniegumā norādītajām atkritumu klasēm liela daļa jau ir norādītas spēkā esošajā Atļaujā (papildus klases: 100126, 190702, 190703, 200129) -, Darbības vietā tiek veiktas uz reģenerāciju vērstas darbības ar kodu R12³ vai R13⁴, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 26. aprīļa noteikumu Nr. 319 “*Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 319) 1. pielikumu attiecīgi ir atkritumu īpašību mainīšana, lai ar tiem veiktu jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10 un R11 un atkritumu uzglabāšana (izņemot pagaidu uzglabāšanu atkritumu rašanās vietās pirms to savākšanas), pirms tiek veiktas jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11 un R12.
5. Attiecībā uz visām Iesniegumā norādītajām atkritumu klasēm no Iesnieguma konstatējams, ka ar attiecīgo klašu atkritumiem paredzēts veikt arī jauna veida darbības – attīrīšanu reversās osmozes iekārtā un / vai homogenizācijas iekārtā. Ņemot vērā minēto, no Iesnieguma izriet, ka Ierosinātāja Darbības vietā plāno jaunas darbības ar šādu grupu un klašu atkritumiem:

5.1. kas jau iekļautas Atļaujā:

- 5.1.1. atkritumu grupas 0703 “*Organisko krāsvielu un pigmentu ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas tehnoloģisko procesu atkritumi (izņemot 0611 grupu)*” atkritumu klasi **070301**⁵ “*Ūdeni saturoši mazgāšanas šķidrums un atsāļņi*”;
- 5.1.2. atkritumu grupas 0706 “*Taukvielu, smērvielu, ziepju, mazgāšanas, dezinficējošo un kosmētisko līdzekļu ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas tehnoloģisko procesu atkritumi*” atkritumu klasi **070601*** “*Ūdeni saturoši mazgāšanas šķidrums un atsāļņi*”;
- 5.1.3. atkritumu grupas 0804 “*Līmju un tepju (ieskaitot ūdensdrošus materiālus) ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas atkritumi*” atkritumu klasi

² Atkritumu klases šeit un citviet saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr. 302 “*Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus*”.

³ Atkritumu klase 070301, 080415, 080416, 120301, 161001, 161002, 161003, 161004.

⁴ Atkritumu klase 070601, 200114, 200115, 060101, 060102, 060103, 060104, 060105, 060106, 060201, 060203, 060204, 060205, 080203, 080308, 110111, 110112.

⁵ Šeit un turpmāk ar * apzīmēti atkritumi, kas klasificējami kā bīstami saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr. 302 “*Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 302).

080415* “Šķīdrie atkritumi, kas satur līmes un tepes, kuru sastāvā ir organiskie šķīdinātāji vai citas bīstamas vielas” un **080416** “Šķīdrie atkritumi, kuri satur līmes un tepes un kuri neatbilst 080415 klasei”;

- 5.1.4. atkritumu grupas 1203 “Tvaika vai ūdens attaukošanas procesu atkritumi” atkritumu klasi **120301*** “Ūdeni saturoši mazgāšanas šķīdumi”;
- 5.1.5. atkritumu grupas 1610 “Ūdeni saturoši šķīdrie atkritumi, kurus paredzēts attīrīt ārpus uzņēmuma” atkritumu klasi **161001*** “Ūdeni saturoši šķīdrie atkritumi, kuri satur bīstamas vielas”, **161002*** “Ūdeni saturoši atkritumi, kuri neatbilst 161001 klasei”, **161003*** “Ūdeni saturoši koncentrāti, kuri satur bīstamas vielas” un **161004*** “Ūdeni saturoši koncentrāti, kuri neatbilst 161003 klasei”;
- 5.1.6. atkritumu grupas 1913 “Augsnes un pazemes ūdeņu attīrīšanas atkritumi” atkritumu klasi **191308** “Ūdeni saturoši pazemes ūdeņu attīrīšanas atkritumi, kuri neatbilst 190307 klasei”;
- 5.1.7. atkritumu grupas 2001 “Atsevišķi savāktie atkritumu veidi (izņemot 1501 grupu)” atkritumu klases **200114*** “Skābes”, **200115*** “Sārmi”;
- 5.1.8. atkritumu grupas 0601 “Skābju ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas tehnoloģisko procesu atkritumi” atkritumu klasi **060101*** “Sērskābe un sērpaskābe”, **060102*** “Sālsskābe”, **060103*** “Fluorūdeņražskābe”, **060104*** “Fosforskābe un fosforpaskābe”, **060105*** “Slāpekļskābe un slāpekļpaskābe” un **060106*** “Citas skābes”;
- 5.1.9. atkritumu grupas 0602 “Sārnu ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas tehnoloģisko procesu atkritumi” atkritumu klasi **060201*** “Kalcija hidroksīds”, **060203*** “Amonjaks”, **060204*** “Nātrijs un kālija hidroksīdi” un **060205*** “Citi sārmi”;
- 5.1.10. atkritumu grupas 0802 “Citu pārklāšanas līdzekļu (arī keramisko materiālu) ražošanas, pārveidošanas, piegādes un izmantošanas atkritumi” atkritumu klasi **080203** “Keramiskos materiālus saturošas ūdens suspensijas”;
- 5.1.11. atkritumu grupas 0803 “Tipogrāfijas krāsas ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas atkritumi” atkritumu klasi **080308** “Tipogrāfijas krāsu un ūdeni saturoši notekūdeņi”;
- 5.1.12. atkritumu grupas 1101 “Metālu un citu materiālu virsmu ķīmiskās apstrādes un pārklāšanas (piemēram, galvanizācijas, cinkošanas, kodināšanas, gravēšanas, fosfatizēšanas, sārmainās attaukošanas, anodēšanas) procesu atkritumi” atkritumu klasi **110111*** “Ūdeni saturoši skalošanas šķīdumi, kuri satur bīstamas vielas”, **110112** “Ūdeni saturoši skalošanas šķīdumi, kuri neatbilst 110111 klasei”;
- 5.2. kuras plānots iekļaut Atļaujā:
- 5.2.1. atkritumu grupas 1001 “Spēkstaciju un citu termocentrāļu atkritumi (izņemot 19 nodaļu)” atkritumu klasi **100126** “Dzesēšanas ūdens apstrādes atkritumi”;
- 5.2.2. atkritumu grupas 1907 “Izgāztuvju un poligonu filtrāts” atkritumu klasi **190702*** “Izgāztuvju un poligonu filtrāts, kas satur bīstamas vielas”, **190703** “Izgāztuvju un poligonu filtrāts, kas neatbilst 190702 klasei”;
- 5.2.3. atkritumu grupas 2001 “Sadzīvē radušies atkritumi (mājsaimniecību atkritumi un tiem līdzīgi tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu un iestāžu atkritumi), arī atsevišķi savāktie atkritumu veidi” atkritumu klasi **200129*** “Bīstamas vielas saturošie deterģenti”.

6. Atbilstoši 09.07.2021. Vēstulei Dienests, izvērtējot Iesniegumu, secinājis, ka Ierosinātājas Paredzētā darbība atbilst likuma *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”* (turpmāk – Novērtējuma likums) 1. pielikuma *“Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams”* 14. punktam *“bīstamo atkritumu apglabāšanas vietas, kā arī to sadedzināšanas un ķīmiskās pārstrādes iekārtas”*, kad ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN) nepieciešams. Dienesta viedoklis cita starpā pamatots ar secinājumu, ka jaunajos Paredzētās darbības procesos netiek radīti produkti (nenotiek atkritumu reģenerācija vai, piemēram, enerģijas ražošana), tādēļ objektā paredzētās jaunās darbības neatbilst atkritumu reģenerācijas un atkritumu pārstrādes definīciju tvērumam. Dienests secina, ka Paredzētā darbība atbilst Noteikumu Nr. 319) 2. pielikuma *“Atkritumu apglabāšanas veidi”* kodam D9 – *fizikāli ķīmiskā apstrāde, kas nav minēta citos šā pielikuma punktos un pēc kuras rodas savienojumi vai maisījumi, kuri tiek apglabāti, veicot jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8, D9, D10, D11 un D12 (piemēram, iztvaicēšana, žāvēšana, kalcinēšana)* un ir definējama kā atkritumu apglabāšana.
7. Atbilstoši Novērtējuma likuma 7. panta pirmajā daļā un 14.¹ panta 1.¹ daļā noteiktajam paredzētās darbības, kas atbilst Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktam, piesaka Birojā (tām neveic sākotnējo izvērtējumu), un Birojs pieņem lēmumu par IVN piemērošanu vai nepiemērošanu.
8. Iesnieguma izvērtēšanas laikā Birojs saņēma Ierosinātājas 2021. gada 23. jūlija vēstuli Nr. 162/07-21v, ar kuru izteikts Ierosinātājas viedoklis, ka Dienests Paredzēto darbību nepamatoti kvalificējis kā Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punkta darbību, kā arī lūdzis Biroju izvērtēt un sniegt atzinumu, ka IVN piemērošana nav pamatota. Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka ar Dienesta 09.07.2021. Vēstuli jau Iesniegums pārsūtīts Birojam pēc piekritības lēmuma pieņemšanai par IVN piemērošanu vai nepiemērošanu, jautājums par Paredzētās darbības atbilstību Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punktam izlemjams, izdodot šo lēmumu.
9. Iesnieguma izvērtēšanas laikā:
 - 9.1. Birojs saņēma Dienesta 2021. gada 28. jūlija vēstuli Nr. 11.4/5473/RI/2021, kurā norādīts, ka Dienesta viedoklis izteikts 09.07.2021. Vēstulē, ar kuru nosūtīti lietas materiāli.
 - 9.2. Birojs ar 2021. gada 12. augustā vēstuli Nr. 5-01/762 lūdza Ierosinātāju sniegt papildu informāciju saistībā ar osmozes iekārtas nesamērīgi lielo jaudu attiecībā pret Iesniegumā norādīto paredzēto darbību, precizēt, kuru konkrētu darbību (R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) Noteikumu Nr. 319 izpratnē veikšanai un kam atkritumi ar klasi 190204 un 191105 tiks nodoti, kā arī sniegt informāciju par notekūdeņu novadīšanu. Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 64. panta otrajā daļā noteikto, pagarināja jautājuma izlemšanas termiņu līdz 2021. gada 13. septembrim.
 - 9.3. Ierosinātāja ar 2021. gada 19. augusta vēstuli Nr. 183/08-21v izteikusi viedokli, ka reversās osmozes un homogenizācijas tehnoloģija ir vispiemērotākā un atbilstošākā Iesniegumā uzskaitītajām atkritumu klasēm un tiks izmantota periodiski konkrēto atkritumu veidu apstrādes nodrošināšanai. Saistībā ar reversās osmozes iekārtu norādīts, ka paredzēts izmantot esošu iekārtu, kas līdz šim kā atkritumu apstrādes iekārta tikusi izmantota Inčukalna gudrona dīķu sanācijas projektā. Turpat norādīts -, ir plānots, ka radīsies 191105 klases atkritumi, kas tiks nodoti SIA *“I.T.Soil”* (iepriekšējais nosaukums - SIA *“E Daugava”*), kura atbilstoši tai izsniegtajai A kategorijas darbības atļaujai Nr. JE18IA0001 veic šāda veida atkritumu pārstrādi gruntis laukumā ar bioloģisko metodi (atbilst reģenerācijas veidam ar kodu R12 un R3), gruntis attīrīšanu ar stabilizācijas metodi (atbilst reģenerācijas veidam ar kodu R12 un R3), kā arī gruntis attīrīšanu ar oksidācijas metodi (atbilst reģenerācijas veidam ar kodu R12 un R3). Savukārt attiecībā uz

atkritumiem ar kodu 190204 norādīts, ka šāda veida atkritumus SIA “*I.T.Soil*” pārstrādā pirolīzes iekārtā (atbilst reģenerācijas veidam ar kodu R3). Turpat norādīts, ka 191105 klases atkritumi var tikt nodoti arī AS “*BAO*”, kas atkritumus pārstrādā ar reģenerācijas kodu R5. Tāpat Ierosinātāja esot uzsākusi pārrunas ar citiem potenciālajiem sadarbības partneriem Lietuvā, Igaunijā un Somijā, kur konkrētos atkritumus iespējams nodot tālākai reģenerācijai un jau tiek gatavotas notifikācijas citu, jau tagad aktuālo atkritumu pārstrādei. Norādīts, ka atbilstoši Atļaujai attīrītie notekūdeņi tiek novadīti vidē - Sarkandaugavā, bet no kuģiem pieņemtie koncentrētie sadzīves notekūdeņi tiek novadīti SIA “*Rīgas ūdens*” apsaimniekotajā pilsētas centralizētajā kanalizācija tīklā.

9.4. Birojs ar 2021. gada 14. septembra vēstuli Nr. 5-01/832 informēja Ierosinātāju, ka, pamatojoties uz APL 64. panta otrajā daļā noteikto, lēmuma izdošanas termiņš tiek pagarināts līdz 2021. gada 5. oktobrim.

9.5. Ierosinātāja ar 2021. gada 21. septembra vēstuli Nr. 200/09-21v sniegusi Birojam papildu informāciju saistībā ar Paredzēto darbību, norādot turpmāk minēto:

9.5.1. Homogenizācijas/ attīrīšanas reaktors ir konteinerveida tvertne, kas aprīkota ar mehānisku maisītāju un cirkulācijas sūkņa maisīšanas sistēmu. Homogenizācijas/attīrīšanas reaktors tiks lietots ar mehāniskajām daļiņām un sedimentiem piesārņota ūdens un šķīdumu homogenizācijai/ priekšattīrīšanai, kā arī dažādu skābju, sārmu neitralizēšanai/ priekšattīrīšanai. Reaktorā piesārņotajam ūdenim vai šķīdumam tiek pievienots atbilstošs reaģents (koagulants, flokulants, kaļķis u.tml.) un veikta intensīva sajaukšana, ko nodrošina mehānisko maisītāju un cirkulācijas sūkņa maisīšanas sistēma. Tā rezultātā ūdenī vai šķīdumā esošās mehāniskās daļiņas un sedimenti sasaistās, veidojot ūdenī peldošus lielāku pārslu klasterus jeb homogēnu masu, kas tālāk tiks padota uz dekanteru, kur tiks veikta saistīto pārslu (nogulšņu) nodalīšana no ūdens (šī darbība ir jau iekļauta esošajā A kategorijas piesārņojošas darbības Atļaujā). Pēc piesārņotā ūdens vai šķīdumu priekšattīrīšanas homogenizācijas/ attīrīšanas reaktorā un dekantera iekārtā, ūdens tiks padots uz tālākām jau Ierosinātājas esošajā A kategorijas piesārņojošas darbības Atļaujā iekļautām pārstrādes stadijām, savukārt atdalītās nogulsnes, tām piemērojot atkritumu klasi 191105 (notekūdeņu vietējās attīrīšanas nogulsnes, kuras satur bīstamas vielas), tiks nodotas reģenerācijai citam operatoram, kas saņēmis atbilstošu atļauju šādu bīstamo atkritumu apsaimniekošanai.

9.5.2. Reversās osmozes iekārta ir rūpnieciski ražota iekārta, kurā piesārņotais ūdens un šķīdums ar spiedienu tiek virzīts caur vienvirziena membrānu, sadalot ūdeni un tajā izšķīdušo piesārņojumu līdz molekulu līmenim, membrānas vienā pusē atstājot attīrītu ūdeni jeb “*permeātu*,” savukārt otrā pusē – neattīrītu ūdeni jeb “*koncentrātu*”. Kā norādīts Iesniegumā reversās osmozes iekārta tiks lietota ķīmiski piesārņota ūdens priekšattīrīšanai un praktiski ir viena no efektīvākajām iekārtām šādu ūdeņu attīrīšanai. Pēc piesārņotā ūdens vai šķīduma priekšattīrīšanas reversās osmozes iekārtā, attīrītais ūdens tālāk tiks novadīts uz esošajām bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (turpmāk – NAI). Norādīts, ka minētā iekārta ir jau iekļauta Atļaujā. Savukārt pēc jaunu bioloģisko NAI izbūves (norādīts, ka izbūves process projektēšanas stadijā) attīrītais ūdens tiks novadīt uz jaunajām bioloģiskajām NAI, bet tālāk SIA “*Rīgas ūdens*” apsaimniekotajā komunālās kanalizācijas kolektorā. Skaidrots, ka piesārņotā ūdens vai šķīduma priekšattīrīšanas reversās osmozes iekārtā ietvaros radušais neattīrītais ūdens jeb “*koncentrāts*” tiks novadīts uz atsevišķu uzglabāšanas tīlpni un kad uzglabāšanas tīlpne būs uzpildīta, “*koncentrāts*” atkārtoti vairākas reizes tiks padots uz reversās osmozes iekārtu, tādējādi samazinot “*koncentrāta*” kopējo apjomu. Ievērojot “*koncentrāta*” vairākkārtīgu attīrīšanu, kopumā uz reverso osmozi padotā

piesārņotā ūdens attīrīšanas ietvaros radīsies 95 - 98% tīrs ūdens un 2 - 5% "koncentrāta" atlikums. Norādīts, ka "koncentrāta" atlikums, tam piemērojot atkritumu klasi 190204 (jaukti atkritumi, kuru sastāvā ir vismaz viens bīstamo atkritumu veids), tiks nodots reģenerācijai citam operatoram, kas saņēmis atbilstošu atļauju šādu bīstamo atkritumu apsaimniekošanai.

9.5.3. Ņemot vērā minēto, Ierosinātāja uzskata, ka visi Paredzētās darbības ietvaros veiktās atkritumu attīrīšanas (reģenerācijas) pārpalikumi, kas būs tikai atkritumi ar klasi 191105 un 190204, tiks nodoti tālākajai pārstrādei citiem operatoriem un netiks pastāvīgi noglabāti, tādēļ saskaņā ar Noteikumu Nr. 319 nosacījumiem Paredzētajai darbībai piemērojams reģenerācijas darbības kods R12, jo gan homogenizācijas/attīrīšanas reaktorā, gan reversās osmozes iekārtā tiks veiktas darbības, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas (tajā skaitā atkritumu pirmapstrādes darbības).

10. Saistībā ar Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punkta tvērumu Birojs konstatē turpmāk norādīto:

10.1. Ar Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punktu pārņemts Eiropas Padomes 2011. gada 13. decembra direktīvas 2011/92/ES *par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu* (kodificētā redakcija) (turpmāk – Direktīva 2011/92/ES) 1. pielikuma 9. punkts, kas ietekmes uz vidi novērtējuma objektu vidū ierindo iekārtas, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) *par atkritumiem* (turpmāk – Direktīva 2008/98/EK) I pielikumam zem nosaukuma D 9 tādos gadījumos, ja minētajās iekārtās tiek veikta bīstamo atkritumu ķīmiskā apstrāde (*chemical treatment*).

10.2. Atbilstoši Direktīvas 2008/98/EK I pielikumam un Noteikumu Nr. 319 2. pielikumam atkritumu apglabāšanas veids ar kodu D 9 nozīmē *fizikāli ķīmisko* apstrādi, kas nav minēta citos šā pielikuma punktos un pēc kuras rodas savienojumi vai maisījumi, kuri tiek apglabāti, veicot jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8, D9, D10, D11 un D12 (piemēram, iztvaicēšana, žāvēšana, kalcinēšana). Savukārt Eiropas Komisijas tīmekļvietnē publicētās Eurostat atkritumu statistikas vadlīnijas (*Manual of waste statistics. A handbook for data collection on waste generation and treatment*) (turpmāk – Vadlīnijas) fizikāli ķīmisko apstrādi ar kodu D 9 skaidro kā tādu, kas ietver galvenokārt šķidru un pastveida bīstamu atkritumu pirmapstrādi ar dažādiem 1) ķīmiskiem, 2) termiskiem un 3) fizikāliem procesiem, lai panāktu iznākumu, ko var iznīcināt. Turpat skaidrots, ka parasti tā tiek izmantota emulsijām un eļļas/ūdens maisījumiem, neitrāliem ūdens organiskiem un neorganiskiem savienojumiem (ražošanas specifiskie notekūdeņi, izskalojumi utt.), cianīdiem, skābēm un sārmim. Kā tipiski ar atkritumu apglabāšanas veidu ar kodu D 9 saistītie procesi Vadlīnijās tiek norādīti detoksikācija (oksidēšana/reducēšana), nogulsnešanās, neitralizācija, emulsijas atdalīšana, imobilizācija, elektrolīze un osmoze.

10.3. Homogenizācijas process ir fizikāli ķīmisks, jo pirmapstrādes posms ir ķīmisks (notiek skābju bāzu neitralizācija, dažādu savienojumu, galvenokārt metālu, izgulsnešana), bet pēc tam seko maisīšanas un dekantēšanas process (fizikālais process). Savukārt osmoze ir fizikāls process. Ja šo procesu rezultātā rodas savienojumi vai maisījumi, kuri tālāk tiek nodoti apglabāšanai, Direktīvas 2008/98/EK I pielikuma, Noteikumu Nr. 319 un Vadlīniju izpratnē tas ir atkritumu apglabāšanas ar kodu D 9 ietvars (apstrāde apglabāšanai).

10.4. Līdz ar to – ja Paredzētās darbības ietvaros paredzēta Iesniegumā norādīto atkritumu klašu atkritumu, no kuriem lielākā daļa ir bīstami, fizikāli ķīmiska apstrāde un ja šīs apstrādes rezultātā rodas savienojumi vai maisījumi, kas tālāk tiek apglabāti, – Paredzētā

darbība ietilpst Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punkta tvērumā.

- 10.5. Birojs ar 2021. gada 12. oktobra vēstuli Nr. 5-01/901 informēja Ierosinātāju, ka, pamatojoties uz APL 64. panta otrajā daļā noteikto, lēmuma izdošanas termiņš tiek pagarināts līdz 2021. gada 12. novembrim.
11. Saistībā ar minēto, izvērtējis lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, kā arī uzklauzījis lietas dalībnieku viedokļus, Birojs konstatē tālāk norādīto:
- 11.1. Uzsākot Paredzēto darbību, Ierosinātāja plānojusi veikt jaunas atkritumu apstrādes darbības gan ar tādas grupas un klases atkritumiem, kas jau minēti Atļaujā, gan ar jaunu atkritumu grupām un klasēm. Lielākā daļa no minētajiem atkritumiem ir klasificējami kā bīstami. Attiecībā uz lielāko daļu no minētajiem atkritumiem Atļaujā noteikts, ka Darbības vietā tiek veikta tikai tāda uz to reģenerāciju vērsta darbība, kas atbilst kodam R13, tas ir: atkritumu uzglabāšana (izņemot pagaidu uzglabāšanu atkritumu rašanās vietās pirms to savākšanas), pirms tiek veiktas jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11 un R12.
- 11.2. Uzsākot Paredzēto darbību, Ierosinātāja plānojusi veikt jaunas atkritumu apstrādes darbības ar Iesniegumā norādītajām atkritumu klasēm, pielietojot gan fizikālus procesus, gan fizikāli ķīmiskus procesus. No Iesnieguma un Ierosinātājas papildus sniegtās informācijas nav viennozīmīgi konstatējams, ar kurām no atkritumu grupām un klasēm paredzēts veikt tikai fizikālu / tikai fizikāli ķīmisku darbību, vai abas no minētajiem apstrādes darbībām.
- 11.3. Atbilstoši Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 14. punktam atkritumu apstrāde ir reģenerācijas vai apglabāšanas darbības, tostarp sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai. Ņemot vērā minēto, tas, vai atkritumu apstrāde ir uzskatāma par sagatavošanu reģenerācijai, ir atkarīgs arī no tā, vai atkritumu īpašību mainīšanas procesā radušies savienojumi vai maisījumi tiek / tiks reģenerēti⁶. Proti, ja atkritumu īpašību mainīšanas rezultātā Darbības vietā nerodas produkti vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi un ko var izmantot vēlreiz tādām pašām nolūkam, kādam tie bija paredzēti (netiek veikta atkritumu pārstrāde⁷), kā arī, ja nav konstatējams ar nepārprotamu noteiktību, ka šādā atkritumu īpašību mainīšanas procesā radušies savienojumi vai maisījumi tiek pēc tam reģenerēti (sagatavošana reģenerācijai⁸), - nav pamata uz darbībām ar atkritumiem Darbības vietā attiecināt kādu no Noteikumu Nr. 319 1. pielikumā minētajiem reģenerācijas veidiem.
- 11.4. Birojs atzīst, ka 09.07.2021. Vēstulē Dienests pamatoti konstatējis, ka Paredzētās darbības rezultātā no Iesniegumā norādītajiem atkritumu veidiem Darbības vietā netiks radīti produkti vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi un ko var izmantot vēlreiz tādām pašām nolūkam, kādam tie bija paredzēti (atkritumi darbības vietā netiek pārstrādāti). Ņemot vērā minēto, vērtējamais jautājums šajā lietā ir, vai Paredzēto darbību būtu pamatoti uzskatīt vismaz par atkritumu sagatavošanu atkritumu lietderīgai izmantošanai ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai.
- 11.5. Attiecībā uz šo jautājumu Ierosinātāja norādījusi, ka Paredzētā darbība atbilst reģenerācijas veidam atbilstoši Noteikumu Nr. 319 1. pielikumam ar kodu R12 *Atkritumu īpašību mainīšana, lai ar tiem veiktu jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10 un R11*. Sava viedokļa pamatojumam

⁶ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta 13., 16. punkts.

⁷ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta 14. punkts.

⁸ ka darbības galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai.

Ierosinātāja norāda, ka visu Iesniegumā norādīto atkritumu grupu un klašu atkritumu attīrīšanas reversās osmozes un/ vai homogenizācijas iekārtā rezultātā radīsies nogulsnes/ pārpalikumi, kas būs kvalificējami kā atkritumi ar klasi 191105 un 190204, kas tiks nodoti tālākajai pārstrādei citiem Ierosinātājas norādītajiem operatoriem reģenerācijai. Ierosinātāja norāda, ka homogenizācijas rezultātā radīsies nogulsnes/ pārpalikumi, kas būs kvalificējami kā atkritumi ar klasi 191105 līdz 300 t gadā, bet osmozes rezultātā radīsies atkritumi ar klasi 190204 līdz 20 t gadā.

- 11.6. Izvērtējis šo argumentu, Birojs atzīst, ka tas nav pamatots. Ierosinātāja fizikāli ķīmiskajā (homogenizācijas) procesā ir paredzējusi veikt apstrādes darbības ar dažādu atkritumu grupu atkritumu klasēm (saskaņā ar Iesniegumu - ar mehāniskajām daļiņām un sedimentiem piesārņotu šķīdumu homogenizācijai / attīrīšanai, kā arī dažādu skābju, sārmu neitralizēšanai un attīrīšanai, un jaunu atkritumu klašu atkritumu attīrīšanai). Ņemot vērā norādīto atkritumu klašu atkritumus, ko paredzēts apstrādāt homogenizācijas procesā, nevar rasties nogulsnes no atkritumu grupas 1911 *Naftas produktu reģenerācijas atkritumi*, jo atkritumi ar atkritumu klasi 191105 var rasties tikai pēc naftas ūdeņu attīrīšanas, kas nav iekļauta Iesniegumā par Paredzēto darbību. Attiecīgi nav pamata uzskatīt, ka visu minēto atkritumu grupu un klašu atkritumu fizikāli-ķīmiskās apstrādes rezultātā radīsies tikai un vienīgi atdalītās nogulsnes / pārpalikumi līdz 300 t gadā ar klasi 191105⁹. Atbilstoši Noteikumu 302 pielikumam atkritumu fizikāli ķīmiskās apstrādes (tai skaitā dehromēšana, decianizēšana, neitralizācija) atkritumi var tikt klasificēti ar atkritumu grupu 1902. Atbilstoši Noteikumu Nr. 302 pielikumam reversās osmozes atkritumi, kuri satur bīstamas vielas var tikt klasificēti ar atkritumu grupu 1908 *Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu citi atkritumi*. Kā izriet jau no spēkā esošās Atļaujas nosacījumiem – darbības ar atkritumiem Darbības vietā veicamas katrai atkritumu klasei atsevišķi, tas ir, nesajaucot atkritumu klases vienā tvertnē. Tāpat nav atļauts vienlaicīgi veikt dažādu atkritumu veidu apsaimniekošanu vienā iekārtā, tas ir, tikai tad, kad veikta viena veida atkritumu klašu apsaimniekošana iekārtā, tajā drīkst uzsākt nākamo atkritumu klašu veidu apsaimniekošanu.
- 11.7. Ņemot vērā minēto, Paredzētās darbības rezultātā, veicot fizikāli ķīmiskajā (homogenizācijas) procesā apstrādes darbības ar dažādu atkritumu grupu atkritumu klasēm, no kurām liela daļa ir bīstami atkritumi, radīsies arī atdalītās nogulsnes un pārpalikumi no citām atkritumu grupām. Tādēļ šādā gadījumā nepietiek tikai pārbaudīt, vai Ierosinātājas norādītais atkritumu apsaimniekotājs SIA “*I.T.Soil*” vispārēji ir saņēmis atļauju piesārņotas grunts, kas kvalificēta kā 191105 klase (naftas produktu reģenerācijas atkritumi) pārstrādei grunts laukumā ar bioloģisko metodi, stabilizācijas metodi vai oksidācijas metodi, bet jāvērtē Paredzētās darbības rezultātā radītie atkritumi pēc būtības un sastāva, pārliecinoties, vai Ierosinātājas norādītais atkritumu apsaimniekotājs SIA “*I.T.Soil*” saņēmis atļauju arī Iesniegumā norādīto citu grupu atkritumu nogulšņu un pārpalikumu reģenerācijai ar norādīto metodi. Izvērtējis spēkā esošo atļauju, kas izsniegta SIA “*I.T.Soil*”, kā arī citiem Ierosinātājas norādītajiem operatoriem darbībām ar atkritumiem¹⁰, netiek gūts tam apstiprinājums. Tāpat nepietiek tikai pārbaudīt, vai AS “*BAO*” pieņem pārstrādei naftas produktu reģenerācijas

⁹191105 - Naftas produktu reģenerācijas atkritumi - Notekūdeņu vietējās attīrīšanas nogulsnes, kuras satur bīstamas vielas.

¹⁰Dienesta AS “*BAO*”, reģistrācijas Nr. 40003320069, 2016. gada 17. jūnijā izdotā A kategorijas atļauja Nr. RI16IA0002 bīstamo atkritumu pārstrādes kompleksam Celnieku ielā 3A, Olainē, Olaines novadā (pārskatīta un atjaunota: 28.02.2017., 10.02.2021.); Dienesta AS “*BAO*”, reģistrācijas Nr. 40003320069, 2018. gada 25. jūnijā izdotā A kategorijas atļauja Nr. RI18IA0001 bīstamo un nebīstamo atkritumu apsaimniekošanas kompleksam, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu pagastā, Ropažu novadā (pārskatīta un atjaunota: 08.03.2021., 04.08.2021.); Dienesta SIA “*I.T.Soil*”, reģistrācijas Nr. 40003600332, 2018. gada 12. septembrī izdotā A kategorijas atļauja Nr. JE18IA0001 atkritumu apstrādes un pārstrādes kompleksam, “*Akači*”, “*Atvari*”, “*Medņi*” Salgales pagastā, Ozolnieku novadā (pārskatīta un atjaunota: 15.06.2020., 15.02.2021.).

atkritumus un vai Ierosinātājas norādītais atkritumu apsaimniekotājs SIA “*I.T.Soil*” vispārēji ir saņēmis atļauju piesārņotas grunts, kas kvalificēta kā 191105 klase (naftas produktu reģenerācijas atkritums) pirolīzei pirolīzes iekārtā kopā ar nolietotām riepām, bet jāvērtē Paredzētās darbības rezultātā radītie atkritumi pēc būtības un sastāva (tie nav naftas produktu reģenerācijas atkritumi ar 191105 klasi), turklāt jāņem vērā, ka arī SIA “*I.T.Soil*” atļaujā naftas produktu reģenerācijas atkritumu pirolīze iekļauta, balstoties tikai uz nosacījumiem par konkrēto atkritumu veidu, eksperimenta veikšanu un akcepta kārtību.

12. Ievērojot minēto, nav pamata konstatēt, ka Paredzētās darbības rezultātā, veicot fizikāli ķīmiskajā (homogenizācijas) procesā apstrādes darbības ar Iesniegumā norādītajām atkritumu grupu atkritumu klasēm, no kurām liela daļa ir bīstami atkritumi, tiks veikta atkritumu sagatavošana atkritumu lietderīgai izmantošanai ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai (sagatavošana reģenerācijai). Līdz ar to – tik tālu, cik tas attiecas uz bīstamo atkritumu fizikāli ķīmisko apstrādi, nav pamata uzskatīt, ka tā atrodas ārpus Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punkta tvēruma. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta 17. punkts noteic, ka par atkritumu apglabāšanu uzskatāma jebkura cita ar atkritumiem veikta darbība, kas nav uzskatāma par atkritumu reģenerāciju, arī tad, ja šīs darbības sekundārais rezultāts ir vielu vai enerģijas iegūšana. **Tā kā homogenizācijas process šajā gadījumā atbilst fizikāli ķīmiskās apstrādes veidam ar kodu D 9, tad bīstamo atkritumu attiecīgajai fizikāli ķīmiskajai apstrādei ir piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums (to paredz Novērtējuma likuma 1. pielikuma 14. punkts).**
13. Ņemot vērā minēto, Birojs konstatē, ka šajā daļā izdodams lēmums par IVN piemērošanu. Pārējā daļā lēmuma pieņemšana par Ierosinātājas Iesniegumā norādītajām darbībām ar atkritumiem, kas nav klasificējami kā bīstami, kā arī darbībām ar atkritumiem reversās osmozes iekārtā, kas neietver ķīmisko apstādī, nav piekritīga Birojam. Lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu darbībām, kas nav iekļautas Novērtējuma likuma 1. pielikumā, pieņem ietekmes sākotnējā izvērtējuma rezultātā, ko veic Dienests.
14. Ievērojot Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumu par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes organizēšanu, Birojs cita starpā ņem vērā turpmāk norādītos apstākļus:
 - 14.1. Atbilstoši spēkā esošo Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr. 34 “*Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*” (ar grozījumiem) 15. pielikumam “*Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana*” Darbības vieta noteikta kā Jūras ostas apbūves teritorija, kur atļautā izmantošana ir jūras ostas termināļu apbūve un ar ostas darbību saistītu būvju un navigācijas un hidrotehnisko būvju būvniecība un izmantošana. Atbilstoši šobrīd izstrādes stadijā esošajam Rīgas teritorijas plānojumam līdz 2030. gadam (grafiskā daļa “*Funkcionālais zonējums*”) SIA “*Eko osta*” teritoriju paredzēts noteikt kā Rūpnieciskas apbūves teritoriju.
 - 14.2. Tuvākais dzīvojamo namu rajons “*Sarkandaugava*” (daudzstāvu apbūve) atrodas aptuveni 1 km attālumā D virzienā no Darbības vietas, dzīvojamo namu rajons “*Vecmīlgrāvis*” – aptuveni 2 km A virzienā no Darbības vietas.
 - 14.3. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*” Darbības vietā un tās tiešā tuvumā nav konstatētas Latvijā vai Eiropā īpaši aizsargājamu sugu vai biotopu atradnes. Darbības vietai tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ir arī Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000) ir dabas parkā “*Piejūra*” ietilpstošā Mīlestības saliņa (~ 4 km attālumā ZR virzienā), dabas liegums

“Krēmeri” (~ 2,4 km attālumā DR virzienā), dabas liegums “Vecdaugava” (~ 2,4 km attālumā Z/ZR virzienā), dabas liegums “Jaunciems” (~2,4 km attālumā A, ZA virzienā).

15. Ievērojot minēto, kā arī ņemot vērā Paredzētās darbības apjomu un Darbības vietas specifiku, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumu nenosaka, ka obligāti būtu sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme.
16. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, “ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātājs vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātājs minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka sabiedriskās apspriešanas organizēšanas nosacījumus pašlaik papildus noteic arī likuma “Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums” 20. pants.

Izvērtētā dokumentācija:

Dienesta 09.07.2021. Vēstule, Iesniegums, Dienesta 2021. gada 28. jūlija vēstule Nr. 11.4/5473/RI/2021, Ierosinātāja ar 2021. gada 19. augusta vēstule Nr. 183/08-21v, Ierosinātājas 2021. gada 21. septembra vēstule Nr. 200/09-21v.

Lēmums: Piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Ierosinātājas Paredzētajai darbībai daļā, kas paredz Iesniegumā norādīto bīstamo atkritumu apstrādi homogenizācijas iekārtā.

Lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu darbībām, kas nav iekļautas Novērtējuma likuma 1. pielikumā, pieņem ietekmes sākotnējā izvērtējuma rezultātā, ko veic Dienests.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 14. punkts.

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14. viens *prim* panta otrajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (fiziskā persona — pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

(paraksts*)

Indra Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts arī:

1. Rīgas pilsētas pašvaldībai, *E.Adresē*;
2. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.